ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์อุดมการณ์ทางสังคมที่ปรากฏในละคร

โทรทัศน์ไทยที่นำมาผลิตซ้ำ

ผู้เขียน

นางสาวนภัทร อารีศิริ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ธีรภัทร วรรณฤมล

## บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะอุดมการณ์ทางสังคมที่ ปรากฏในละครโทรทัศน์ไทยที่นำมาผลิตซ้ำ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ละครโทรทัศน์ ไทยที่ผลิตซ้ำและออกอากาศในระหว่างปี พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ. 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์เนื้อหาจากตัวบท โดยยึดหลักตามแนวคิดเรื่องดัชนีทางวัฒนธรรมของ Gerbner และ มิติด้านอุดมการณ์ในละครโทรทัศน์ไทยของกาญจนา แก้วเทพ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ละครโทรทัศน์ไทยเรื่องหนึ่งๆ สามารถมีอุดมการณ์ทางสังคม บรรจุอยู่ได้มากกว่าหนึ่งอุดมการณ์ มีทั้งอุดมการณ์ที่สอดคล้องกัน และอุดมการณ์ที่จัดแย้งกัน 2) เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของอุดมการณ์ทางสังคมที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ไทยระหว่างชุดใหม่ กับชุดเดิมพบว่า อุดมการณ์ทางสังคมที่ปรากฏมีการเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคม ณ ขณะที่ ละครโทรทัศน์เรื่องนั้นได้ถูกนำมาผลิตซ้ำและออกอากาศ แสดงให้เห็นว่า ละครโทรทัศน์มิได้ทำ หน้าที่ให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมเพียงอย่างเดียว แต่ยังสามารถแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของ อุดมการณ์ทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมในช่วงเวลานั้นๆ ได้อีกด้วย

Thesis Title Analyzing Social Ideology Appearing in Reproduced

Thai Drama Series

Author Ms. Napat Areesiri

**Degree** Master of Arts (Communication Studies)

Thesis Advisor Assoc. Prof. Teerapat Wannarumon

## Abstract

The purpose of this research was to study and compare social ideology as viewed in reproduction programs of Thai drama series between years 1988 to 2008. The data collection tool was a textual analysis based on Gerbner's cultural indicator and Kanchana's dimension of ideology in Thai drama series.

The study reported the following findings; 1) There are many social ideologies in each Thai drama series; some are conform, some are conflict. 2) The comparison of social ideology as viewed in Thai drama, between old and new, series based on social context that drama series had been reproduction. That means drama series are not only entertainment media but also show conversion of social ideology which is related to social context.

